

KORKUT ATA TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Uluslararası Dil, Edebiyat, Kültür, Tarih, Sanat ve Eğitim Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Language, Literature, Culture, History, Art and Education Research

Sayı/ Issue 15 (Nisan/ April 2024), s. 1716-1733.

Geliş Tarihi-Received: 05.02.2024

Kabul Tarihi-Accepted: 17.04.2024

Araştırma Makalesi-Research Article

ISSN: 2687-5675

DOI: 10.51531/korkutataturkiyat.1431915

Atatürk Dönemi İzmir’inde Okul Dergiciliğine Bir Örnek: Ege Işıldağı Dergisi’nin Fihrist Çalışması

*An Example of School Magazine Publishing in Izmir during the Atatürk Period:
Index Study of Ege Işıldağı Magazine*

Selime TURĞUT*
Emre NASUHOĞLU**

Öz

Dergiler kitle iletişim araçları arasında önemli materyallerden biridir. Bunun bir türü olan okul dergiciliği ise okul kültürünün yaşatılması ve okul - öğrenci arasındaki bağın arttırulmasını sağlamaktadır. Okul dergileri ile okul kültürü hakkında bilgiye sahip olurken dergiye katkıda bulunan öğrencilerin fikir dünyaları hakkında da fikirler ediniriz. Çalışmamızda Atatürk Dönemi İzmir’inde basılmaya başlanmış bir okul dergisi incelenmiştir. Ege Işıldağı Dergisi ile dönemin ve öğrencilerin fikir dünyası hakkında bilgiler elde edilmiş ve okul dergiciliğine bir örnek olup olmadığı saptanmaya çalışılmıştır.

Araştırmada nitel veri araştırma yöntemi olarak betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Veriler Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi aracılığı ile elde edilmiştir. Araştırmamızda elde edilen bulgulara göre 1933 - 1934 yıllarında yayımlanmış olan Ege Işıldağı Dergisi’nin betimsel içerik analizi yapılmıştır. Bu şekilde edebi eserler ve yazarların katılımı ile okul kültürünün devamlılığının yanı sıra dönemin ideolojisini de taşıdığı için tarihi bir veri olarak Ege Işıldağı Dergisi kullanılmıştır. Araştırma, tarihi bir veri olmasının dışında okul dergisi aracılığıyla dönemin ideolojisini ve fikirlerini yansıtmaya açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim tarihi, okul dergisi, Ege Işıldağı Dergisi, Cumhuriyet dönemi eğitim.

Abstract

Magazines are one of the important materials among mass media. School magazine publishing, which is a type of this, ensures that the school culture is kept alive and the bond between school and student is increased. While we gain information about school culture through school magazines, we also gain insight into the world of ideas of the students who contribute to the magazine. In our study, a school magazine that started to be published in Izmir during the Atatürk period was examined. With Ege Işıldağı Magazine, information about the intellectual world of the period and the students was obtained and it was tried to determine whether it was an example of school magazine publishing.

* Doktora Öğrencisi, Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, Türk Tarihi Ana Bilim Dalı, e-posta: turgutcelime@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4866-1927.

** Müdür Yardımcısı, İzmir Hatice Güzelcan Anadolu Lisesi, e-posta: emrenasuhoglu74@gmail.com, ORCID: 0009-0003-0359-1387.

Descriptive content analysis was used as a qualitative data research method in the study. The data was obtained through Ahmet Piriştina City Archive and Museum. According to the findings obtained in our research, a descriptive content analysis of the Ege Işıldağı Magazine, published between 1933 and 1934, was conducted. In this way, Ege Işıldağı Magazine was used as historical data because it carries the ideology of the period as well as the continuity of the school culture with the participation of literary works and writers. Apart from being historical data, the research is important in that it reflects the ideology and ideas of the period through the school magazine.

Keywords: History of education, school magazine, Ege Işıldağı Magazine, Republican era education.

Giriş

Kitle iletişim araçlarının başında gelen dergiler, yüz yıllar boyunca efektif bir şekilde kullanılmıştır. Edebi, siyasi, felsefi, bilimsel vs. düşüncelerin yaygın bir hale gelmesinde dergilerin önemli bir rolü vardır. Böylelikle dergiler aracılığıyla birçok fikir halka yayılmış ve bazen de bu fikirler halk tarafından karşılık bulunmuş ve/veya reddedilmiştir. Bu yüzden dergiler insanlık fikir tarihinin gelişimi açısından oldukça önemli bir alana sahiptir.

Dergicilik Batı'da 17. yüzyılda ortaya çıkarken iki asır gecikmeyle Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda başlamıştır. Bunun başlıca sebebi matbaanın Müslüman Türk halkı tarafından kullanımının benimsenmesindeki gecikmedir. Osmanlı Devleti içerisinde yer alan gayrimüslim halk 15. yüzyıldan itibaren matbaayı kullanılmıştır. 1727 yılında İbrahim Müteferrika tarafından ilk Müslüman Türk matbaası kurulmuştur (Nuhoglu, 2002, s. 928). Matbaa ile beraber dönem içerisinde gazetecilik ve dergicilik faaliyetleri artmıştır.

Matbaanın kurulması ile beraber Osmanlı Devleti'nde birçok kitap, gazete ve dergi basılmıştır. Düzenli aralıklarla yayımlanan, farklı alanlarla ilgili haber, makale, deneme, inceleme, araştırma ve eleştiri yazıları ve/veya belirli konulara yönelik içeriklerin derlendiği süreli yayıma dergi denmektedir (TDEA, 1994, s. 144). Dergilerin gazetelerden farklı olarak ciltli olması ve kapağının mevcut olması da bir diğer ayırt edici özelliktir. Derginin kapağında bir fotoğraf, resim ya da çizim yer alır. Dergiler düzenli olarak, haftada bir, iki haftada bir ya da ayda bir gibi belirlenen aralıklarla yayımlanırlar (Gönenç, 2006, 8). Gazeteler ise genelde günlük olarak yayımlanmaktadır. Gazetenin gündelik olması nedeniyle eldeki vaka ve haberlerin işlenişi daha yüzeysel olurken dergilerin yayımlanma aralığının fazla olması nedeniyle vaka ve olaylar daha kapsamlı ve derin bir şekilde ele alınır.

Osmanlı Devleti'nde 1820'li yıllar hem basımevi hem de basın açısından yeniden hareketlenmelerin olduğu bir dönem olmuştur (Koloğlu, 2023, s. 21). İlk resmî gazete 1831 yılında Takvim-i Vekayi yayımlanmıştır. İlk yarı resmî gazete 1840 yılında Ceride-i Havadis ismi ile yayımlanmıştır. Osmanlı Devleti'nde yayımlanan ilk dergi 26 Mart 1849 tarihinde Vaka-yi Tıbbiye olarak yayımlanmıştır. Mecmua-ı Fünun (1862) takip etmiştir (Çavdar, 1982, s. 83-98). 1863 yılında yayımlanan Mir'at, ilk resimli dergi olarak kabul edilmektedir (Jeltakov, 1979, s. 57). Özellikle çocuk eğitimi ile ilgili ilk dergi 15 Ekim 1869 yılında basılan "Mümeyyiz" dergisidir. Dergi, çocuk eğitimi ve yetiştirme ile ilgili konulara yer vermiştir. 1870 yılında ise kapanmıştır (Koloğlu, 2023, s. 53).

1860'lı yıllarda gazeteler ve dergiler haber yayınları yapmaktan çok bir eğitim aracı olarak kullanılmıştır. Gazete ve dergilerin bu kullanımı hem gazetecilerde hem de devlet yöneticilerinde hâkim olmuştur (Koloğlu, 2010, s. 154). Böylece dergiler mevcut olay ve haberlerin dışında yayımladıkları makaleler ile bir "eğitim aracı" olarak görülmüştür. Dergilerin içeriğinin halkı eğitime üzerine kurulu olması, dönem içerisinde

kalkınma planı olarak nitelikli insana ihtiyacın olduğu göstermektedir. Ayrıca eğitim ile ilgili de birçok derginin yayımlandığını görmek de mümkündür. Bu dergiler arasında Satı Bey tarafından çıkarılan Tedrisat-ı İptidaiye Mecmuası dikkat çekmiştir. Derginin içeriğinde eğitim sistemi eleştirileri ve önerileri, ders programları, şiirler gibi yazılar bulunmaktadır (Okay, 2001, s. 131). 1911 yılında Ethem Nejat ve A. Ferit Bey tarafından çıkarılan Yeni Fikir dergisi, Türkçü eğitim dergileri arasında öncül kabul edilmektedir. Yeni Fikir dergisi, tarım ve Türkçü fikirleri ile dikkat çekmiştir (Erkek, 2012, s. 198-202). Dönem içerisinde çıkan diğer eğitim dergileri; Terbiye Mecmuası, Muallim Dergisi, Milli Talim ve Terbiye Cemiyeti Mecmuası ve Mırat-ı Maarif olmuştur.

Osmanlı Devleti’ndeki yenileşme hareketinin ilk fikirlerini dergi ve gazetelerde görmek mümkündür. Kitle iletişim araçları ile halkı eğitime amacı güden bu yazılarda yenileşme hareketinin halka yayılması ve halktan karşılık bulması beklenmiştir. Bu nedenle her alanda dergiler çıkarılmıştır. İdeolojik alanda çıkarılan dergilerin yanı sıra eğitim, ekonomi, tarım, sanayi gibi alanlarda spesifik bilgi veren dergiler bulunmaktadır. Böylelikle dönemin aydınları, yöneticileri tarafından üretilen fikirler halka ulaştırılarak yenileşme hareketinin hızlanması beklenmiştir.

Benzer şekilde Cumhuriyet döneminde de dergiler ve gazeteler çıkarılmıştır. Bu dergilerde resmî ideolojiyi pekiştirme ve 1928 yılında yapılan harf devrimi ile okur yazarlık oranının artırılması hedeflenmiştir. Birçok alanda değişim gerçekleşirken bunların halka yayılması ve halkta karşılığını bulması açısından basın organları etkili bir rol oynamıştır (Apaydın ve Özakman, 2019, s. 15). 1930’lu yıllara gelindiğinde fikir ve edebiyat dergilerinde artış görülmektedir. Bu dönemde; Kadro, Fikir Hareketleri, Varlık, Yeni Adam, Ülkü, Yedigün gibi edebiyat ve fikir dergilerini görmekteyiz (Koloğlu, 2023, s. 118-119).

Bu çalışmada Cumhuriyetin ilk yıllarında İzmir’de yayın hayatına başlayan orta tahsil mecmuası olan Ege Işıldağı Dergisi kullanılmıştır. Dergi içerisindeki edebi eserler türlerine göre, yazarlar da katılım sayılarına göre analiz edilmiştir. Bu şekilde dergi içerisindeki eserler ve yazarlarla dönemi ve dönemin eğitim anlayışını dergi aracılığı ile çözümlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın önemi ise tarihi bir kaynak olarak kabul edilen dergilerin, okul dergisi üzerinden sentezlenmesidir. Tarihi bir veri olmanın dışında dönemin fikir ve eğitim niteliğini ortaya koyması açısından önemlidir. Araştırma yapılırken nitel araştırma yöntemlerinden betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadaki veriler Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi’nden elde edilmiştir.

1. İzmir Basın Tarihi

İzmir’deki basın faaliyetleri ise gazetecilik alanında gelişim gösterirken, dergicilik arka planda kalmıştır. 1884 yılında Tefvik Nevzat, Halit Ziya ve Bıçakçızade Hakkı’nın önderliklerinde çıkan “Nevruz” dergisi ile İzmir’de dergicilik faaliyetleri başlamıştır (Arıkan, 1992, s. 103-104). Ancak beklenen sıçramayı gösterememiştir. Bu dönemde çıkan dergiler çeşitlilik gösterse de süreklilik kazanamamış ve kısa bir süre sonra yayımlanmamıştır. Bu durum Cumhuriyet döneminde de devam etmiştir. Kısa ömürlü olan bu dergiler, günümüz açısından tarihsel bir belge olarak değer kazanmıştır. Kurtuluş Savaşı’ndan sonra İzmir’de yayımlanan dergilerden “İzmir Mecmuası” 1923 yılının sonlarına doğru basılmıştır (Serçe, 2000, s. 76). Bundan sonra İzmir’de dergicilik açısından oldukça zengin bir döneme girilmiştir. Bu dergiler arasında dikkat çekenler ise: İzmir Ticaret ve Sanayi Odası Mecmuası, İzmir’de Yeni Yol, Ege Işıldağı, İzmir Barosu Dergisi, Güzel Günler, İzmir Kliniği, Okul ve Ulus, Kaynak, Leylek, Tayyare, Çocuk Yıldızı, İzmir İdman Mecmuası, Okul Sesi dergileri olmuştur (Akkoyun, 1994, s. 39-240).

Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar olan süreçte dergicilik bazen kişisel çabalarla ilerlemiş bazen de iktidar tarafından kontrollü bir şekilde gerçekleşmiştir. Bu süreç içerisinde birçok dergi çıkmıştır. Bu dergiler tek yönlü olmaktan ziyade birçok alanı kapsayan dergiler olmuştur. Ancak genel olarak bakıldığında dergilerde çoğu zaman halkın eğitimi ve dönemin sorunlarına çözüm arayışlarını görmekteyiz (Koloğlu, 2020, s. 30). Bu nedenle dergilere birçok yönetici, aydın ve öğrenci yazı göndererek fikirlerinin ve görüşlerinin halkta karşılık bulmasını amaçlamışlardır. Bu sayede dönemin dergilerine bakarak, zamanın sorunlarını ve eğitim anlayışını görmemiz mümkündür. Yine eğitim ile ilgili sorunlara cevap arayan eğitimin her kademesindeki kişi veya kişilerin görüşleri oldukça önemlidir. Ayrıca bu dergiler ve dergilere gönderilen yazılarla dönemin öğrenci kalitesini, eğitim kalitesini görmek de mümkündür.

2. Okul Dergileri

Okul dergileri, genelde öğretmen ve öğrenciler tarafından çıkarılan okul kültürünün bir unsuru olan yayınlardır. Bu dergi aracılığı ile okulların vizyon ve misyonları bazen açık bazen örtük şekilde verilmektedir. Böylelikle öğrenci, öğretmen ve okul arasında bütünleşmiş bir ilişki kurulması hedeflenir.

Osmanlı Devleti döneminde de sıklıkla okul dergilerine rastlanmaktadır. Cumhuriyet sonrası döneme gelindiğinde okul kültürü altında yapılan aktivitelerden biri de "okul dergileri" olmuştur. Okul dergilerinde genel olarak amaçlanan ise 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 62. maddesi, 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun 2. maddesi, 5/6/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 11. maddesi, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 11. maddesi ile 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 2. maddesine dayanılarak hazırlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği Birinci Bölüm Madde 24'te yer almıştır:

"Madde 24 – Okullarda; Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri ile sosyal etkinliklerin amaçlarına uygun olarak öğrencilerin, Türkçe'yi doğru, güzel ve etkili kullanma, kendilerini ifade etme, özgür, eleştirel düşünme ve iletişim kurma yeteneklerini geliştirmesi amacıyla öğrenci kulüpleri ile toplum hizmeti çalışmalarını tanıtıcı nitelikte duyuru, dergi, gazete ve yıllıklar çıkarılabilir." (RG-1/9/2018-30522).

Okul dergiciliği, eğitim veren kurumlarda okulların kültürünün bir simgesidir. Okul kültürü, okuldaki öğrenciler, öğretmenler ve yöneticiler tarafından taşınan değerler, inançlar, efsaneler, ideolojiler, normlar, simgeler ve törenlerin okul bireylerince paylaşılarak benimsenmesi neticesinde tamamen okula ait farklı bir kültürün oluşmasıdır (Ayık ve Ada, 2009, s. 430). Okul kültürü okulların, gelişmesinde de büyük bir rol oynamaktadır. Bu yüzden okul kültürü oluşmadıkça okulun gelişmesi de olumsuz bir şekilde etkilenmektedir (Swymer, 1986, s. 90). Öğrencilerin çıkardığı dergiler, toplantılar, sportif olaylar, şenlikler, mezuniyet törenleri, okul şarkıları, eğlenceler gibi okulun kendine özgü etkinlikleri, okul kültürünün parçalarıdır (Tezcan, 1994, s. 251; Köse, 2003, s. 42).

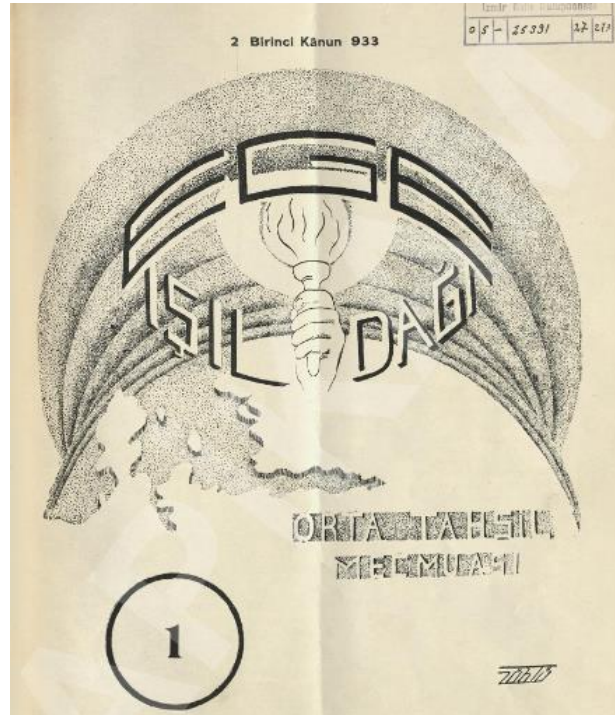
Okulda çıkan dergiler okul kültürünün oluşumunun bir parçasıdır. Bu şekilde öğrenci, öğretmen ve idareci arasında bir iş birliği oluşurken aynı zamanda öğrencilerin fikirlerini, yeteneklerini ve becerilerini ortaya çıkaracağı bir alan oluşmuş olur. Okul dergileri ile öğrenciler kendilerini ifade etme fırsatı bulmuş olurlar. Okul kültürünün neredeyse tüm yansımaları bu dergilerde görmek mümkündür. Bu da okul dergilerini önemli bir noktaya taşımaktadır. Bir okul dergisi içerisinde genellikle şiirler, kısa öyküler,

denemeler, tek perdelik oyunlar, fıkralar ve okulun kültürel faaliyetlerinin raporları bulunmaktadır. Genellikle öğrencilerin gönderdiği yazılardan oluşan okul dergileri bir bakıma geleceğin yazarlarını, düşünürlerini de yetiştirmektedir. Ayrıca okuldaki özgür ortamında bir tezahürüdür dergiler. Okul dergilerinde yayımlanan yazılarda öğrencilerin ne kadar özgür olduklarını görmek mümkündür. Yine yayımlanan yazılarda öğrencilerin dönemin gündeminden ne kadar etkilendiğini de görmek mümkündür. Okul dergileri aracılığıyla öğrencilerin edebi yetilerini, ideolojilerini, tarih bilinçlerini tespit edebiliriz. Okul dergileri öğrencilerin fikir ve edebi dünyalarını, okul kültürünü oluşturmalarını, okuldaki bireyler arasındaki kaynaşmayı sağlaması açısından önemlidir.

3. Ege Işıldağı Dergisi

3.1. Ege Işıldağı Dergisi Hakkında

Araştırmamızın temel konusu olan Ege Işıldağı dergisi orta tahsil aylık fikir ve sanat mecmuası olarak yayımlanmaya başlamıştır. Orta tahsil, Osmanlı dönemi idadi ve sultani mekteplerinden oluşmaktadır (Türk, 2014, s. 356). Günümüzdeki liseleri kapsayan orta tahsil kademesini temsilen çıkmasına rağmen Ege Işıldağı Dergisinde orta tahsil ve diğer kademedeki öğrencilerinin yazıları bulunmaktadır. İzmir’de yayın hayatına başlayan yerel bir okul dergisi olarak görülse de Türkiye’nin dört bir yanından farklı eğitim ve öğretim kademesindeki öğrenciler dergiye yazılar göndermiştir. Dergi kuruluş olarak yerel bir dergi olmakla beraber dergiye katılım gösteren yazarları dikkate aldığımızda derginin ulusal bir yapıya büründüğünü söylemek mümkündür. Derginin imtiyaz sahibi ve müdürü Refet Saadettin’dir. Derginin hangi kuruma ait olduğu bilinmemekle beraber Refet Saadettin, İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve İzmir Muallim Mektebi’nde müdürlük yaptığı için derginin bu kurumlardan birine ait olduğu veya bu kurumların desteği ile çıkarıldığı düşünülmektedir. Hafız Ali Matbaası ve Cumhuriyet Matbaası’nda basılmıştır. Elde edilen verilere göre dergi toplamda altı sayı olarak çıkarılmıştır.

Resim 1. Ege Işıldağı Dergisi 1. Sayının Kapağı

Derginin çıkarılma amacı derginin ilk sayısında yer aldığı şekliyle Türk gençlerinin Atatürkçü bir düşünce yapısı ile fikir dünyalarının oluşturulması ve bu oluşturulan fikir dünyasının eserlere yansısıyla beraber okuyucu kitlelere ulaştırılmasıdır. Bu da dergide aşağıdaki gibi ifade edilmiştir:

“Gençlerimiz genç olarak, cumhuriyetçi, milliyetçi, inkılapçı olarak, Türklüğün, Türk yurdunun, Türk varlığının kalp ve dimağı olarak, nihayet Gazi çocukları olarak duygu ve düşüncelerini birbirlerine anlatmak için bir teşebbüse atılıyorlar. Bu mecmuada okunacak bütün genç ve dipdiri yazıların kendilerinden ziyade onlara vücut veren Türk gençliği şuurunun galeyan ve hamlesi mühim ve manalıdır. Cumhuriyetin aşkını yaşayan gençler yarın onun sert iradesi ve derin zekâsı olacaklardır.” (Ege Işıldağı, 1933, s. 1).

Ege Işıldağı bir okul dergisi olmasına rağmen ideolojik bir temelde çıktığını görmekteyiz. Bu sayede Cumhuriyet ve Atatürk ideolojisi ile çıkan dergide yer alan yazarların genel fikir ve ideolojilerini anlamamız mümkün olacaktır. Bu durumda günümüz anlayışındaki eğitim dergilerine nazaran Ege Işıldağı Dergisinin öğrencilerde ideolojik bir bilinç oluşturma amacı içerisinde olduğunu görmekteyiz. Nihayetinde günümüz okul dergileri okul kültürünün kilit noktalarından biriyken, Ege Işıldağı tek bir okula bağlanmadan bir öğretim kademesini temsil ederek ideolojik temellendirme ile öğrencilerde bilinç oluşturma gayesindedir. Bu da okul dergilerinin zamanla anlayış ve içerik açısından farklılaşıp geliştiğini söylemeyi mümkün kılar.

Derginin ilk sayısı 2 Aralık 1933 (2 Birinci Kanun 933), ikinci sayısı 2 Ocak 1934 (2 İkinci Kanun 934), üçüncü sayısı 2 Şubat 1934, dördüncü sayısı 2 Mart 1934, beşinci sayısı 2 Nisan 1934 ve son sayısı 2 Mayıs 1934 yılında çıkmıştır. Dergi içerisinde birçok öğrencinin yazıları ve şiirleri bulunurken ayrıca yabancı dillerdeki öykü ve yazıların çevirileri de yer almaktadır.

3.2. Derginin İçeriği

Ege Işıldağı dergisi içerik açısından incelendiğinde Türkçü ideoloji altında toplanmış öğrencilerin yazılarından oluşmaktadır. Dergi içerisinde yer alan tüm yazılarda Türkçü ideolojiye rastlamak mümkündür. Bu da derginin Atatürk dönemi Türkçü ideolojisini taşıdığını göstermektedir.

Toplumların gelişiminde ideal kişiler olarak kabul gören şahsiyetler önemli rol oynamaktadır. Çoğu zaman genç nesiller kabul edilen bu ideal kişilerden etkilenecek kendi ideallerini bu kişilerin fikirleri üzerine kurmaktadır. Ege Işıldağı dergisinde ilk makale de dönem içerisinde ideal kişilik olarak kabul edilen şair ve tarihçi Samih Rifat ile başlamıştır. Yazar Abdülkadir Karahan, Rifat'ın hayatını anlatmış sonrasında ise eserlerinden alıntılara yer vermiştir. Makale boyunca Karahan'ın Samih Rifat'ı coşkulu bir dil ile anlatması dikkat çekmektedir:

“Ne matbuat müntesibi İbnirrifat, ne istibdat idarecilerine taş çıkartan vali Samih Rifat, hiç biri Türk milliyet mefhumlarını ciğerlerinin bütün derinliğinde sezmiş Samih Rifat kadar büyük değildir.

Asıl bu benliktir ki: Türk tarihini her milletin tarihinden üstün gördü ve öyle tanıttı; Türk dilinin bütün dillerin ana kaynağı olduğunu buldu, inandı ve inandırmak için vücudunun hastalık ve kudretsizliğine bakmadan- sesinin bütün kudretiyle, bütün gürlüğü ile haykırdı.” (Ege Işıldağı, 1933, s. 3)

Karahan'ın yazdığı bu makale ile derginin misyon ve vizyonunu dair olan giriş yazısını desteklediğini görmekteyiz. Benzer ifadeleri Pakize Şevki tarafından yazılan

“Bugünün Kızına” adlı şiirde de görmek mümkündür. Türk kızına seslenen şiirde, Cumhuriyet ve Türklük ile ilgili kavramlar dikkat çekmektedir:

“Bugünün Kızına

Gözünü ülküye dik, kalbini ver vatana

Bu iş için söz verdin candan, Gazi Babana.

Düşman kesil bu işe riya, hile katana,

Sen ki Cumhuriyetin, asil Türkün kızımsın

Kafalarda kökleşen cehaleti sök,

Kaldır Yurduna bakanlara Ummanlar gibi saldır.

Her sazın tellerinde Türk destanını çaldır,

Sen ki Cumhuriyetin, asil Türkün kızımsın.

Vatanın bağrından kopup gelen seslerle

Durmadan her sahada, mert adımla ilerle

Oğün, göğsün kabarsın yarattığın eserle

Sen ki Cumhuriyetin, asil Türkün kızımsın” (Ege Işıldağı, 1933, s. 3)

Bir başka edebi metin içerisinde Türklük ve Atatürk ile ilgili betimlemeler ile karşılaşmaktayız. Ülkelerin medeniyet kapitali olan genç nesiller olarak öğrencilerdeki Atatürk ve Türklük şuuru alelade bir metin içerisinde dahi kendine yer bulmaktadır. Böylelikle dönemin Türk eğitiminin çıktısı olarak öğrencilerde oluşan bilinç kendini her alanda göstermektedir. Özellikle Fethiye Ferit’in yazmış olduğu “Yıldızlarla Konuşmak İstiyorum” metni bunun en belirgin göstergesidir. Metin başlangıçta romantik bir metin olarak ilerlerken sonrasında Türklük ve Atatürk’e bağlanmaktadır:

“Bana şaşmayın! Yalnız inanın... Sizi inandıracak kuvvete sahibim. İşte söylüyorum: Gidiniz! Onun gözlerine. Türkün biricik Gazisinin gözlerine bakınız... Bana inanacaksınız. Fakat inandım demek kudretini kendinizde bulamayacaksınız. Çünkü o iki sema karşısında kendinizden geçecek başka, bambaşka bilinmemiş, görülmemiş işitilmemiş diyarların insanı olacaksınız!

... Yalnız sizi şaşırtmak için birkaçını sayayım! Evvelâ; mamur bir Ana-dolu ki: her tarafı İstiklâl ışıklar ile aydınlanmış. Sonra her köşesinde hürriyet levhaları, cumhuriyet abideleri, Halk ve halkevleri, inkılâp müzeleri var. Her taraftan ülkü sesleri ordu gürültüleri, zafer, şan, şeref, naraları geliyor. Anafartanın canlı sahnelerinin Akdeniz’in coşkun, köpüklerinin o semalarda aksi ışıldıyor.” (Ege Işıldağı, 1933, s. 5)

Dergi içerisindeki metinler derginin kuruluş amacıyla aynı çizgide ilerlemektedir. Ayrıca derginin dönem içerisindeki Türkçü dergiler içerisinde yer aldığını yazılan metinlere binaen söylemek mümkündür. Bununla birlikte dergideki İzzet Bircan tarafından yazılan “Türk ve Biz Türk Gençleri” metinde de Türklük ile ilgili pozitif görüşler yer almaktadır. Coşkulu bir Türk anlatımına sahiptir:

“Biz asırları sarsan şanlı bir milletin çocuklarıyız; çok bahtiyarız. Hak ile kuvvet ne zaman döğüşmüşse Türk, her zaman haklının koluna kuvvet olmuştur. Türk’teki bu kuvvet, hakkın hikmetidir; bunu bütün dünya öğrenmiştir. Çünkü: Türk her zaman dünyaya ün salmıştır.

Dünya ters dönse, güneş sönse gene en çok kuvvet, en büyük mukavemet Türk'te bulunur." (Ege Işıldağı, 1933, s. 7)

Dergide yayımlanan bir diğer eserde Türklük ve Türklerin sanata olan bakış açısı ve katkıları yer almıştır. Derginin ikinci sayısında yer alan "Sanat ve Türkler" adlı metin içerisinde yine Türklükle ilgili övgü dolu söylemler bulunmaktadır. Metin içerisinde dikkat çeken en önemli husus Arap sanatının Türk sanatından ilham aldığını belirtmiştir. Hint mimarisinin ve Çin süslemelerinin de Türklerden esinlendiğini iddia etmiştir. Burada Böylelikle öğrenci yazarların Türklük ideolojisini üst seviyede yaşadığını ve bu ideolojiyi metinlerinin her noktasında taşıdığını görmekteyiz:

"Türk sanatının hususiyetine bir kat daha hususiyet katan ondaki renk ahengi, hatlardaki zevk sadeliğidir. Sade fakat manidar bir sütun Asya ruhunun, Türk ruhunun bir ifadesidir. Ben bu sadelik ve zarafet membaında bütün benliğimi görüyorum." (Ege Işıldağı, 1934, s. 20)

Ege Işıldağı Dergisinin ikinci sayısında dikkat çeken bir diğer metin "Yeni Türkiye ve En Büyük İnkılap"tır. Metnin yazarı Ahmet Doğan, eserinde daha önceki devrimler ile Türk devrimini kıyaslamaktadır. İslami devrim ve Fransız devrimi ile sıkça karşılaştırma yapan yazar, sonrasında Atatürk'ü Napolyon ve Fatih Sultan Mehmet ile karşılaştırma yapmıştır. Atatürk'ün de en az Napolyon, Fatih Sultan Mehmet kadar önemli bir şahsiyet olduğunu vurgulamıştır. Metnini de Atatürk'e övgü dolu sözleri ile bitirmektedir. Bu metinde de Türklük ve Atatürk teması ile karşılaşmaktayız:

"Mustafa Kemal fikrin terakkisi dolayısı ile hakiki medeniyete hizmet eden, mazlum milletlere yeni ruh üfleyen bir varlıktır." (Ege Işıldağı, 1934, s. 21)

İkinci sayıda A. Şükrü tarafından yazılan "On Yıl Neler Öğretti?" şiiri milli bir şuur ve milli bir tarih bilinci ile yazılmıştır. Yazar öğrenci burada derginin ideolojisine uygun olarak yazdığı şiirde Kurtuluş Savaşını da betimlemektedir. Nihayetinde Atatürk'e olan hayranlığı ile sonlandırmaktadır. Şükrü'nün yazmış olduğu şiirde Cumhuriyetin onuncu yılına da değinmiştir:

"Bahtımız bizi engin felaketlere çekti,
Birçokları sandı ki Türk artık ölecekti!
Yurdumuzu bölüşmek isterken karış karış,
Gözlerini kararttı açtığımız son yarış:
Kimi çekilip gitti, kimi boğuldu kana,
Bu aslan doğuran yurt mezar oldu düşmana.
Sonra kâbuslu geçen günleri birdenbire.
Silkip atarak girdik yepyeni bir devire.
Bütün bir cihan gördü nasıl kükredik, coştuk,
Bir yıldırım hızıyla on yıl durmadan koştuk.
Her yarışta öncümüz oldu MUSTAFA KEMAL,
Onun açtığı yolda yürümektir, istikbal." (Ege Işıldağı, 1934, s. 34)

Derginin ikinci sayısının son sayfasında okul dergilerinde olduğu gibi "Okul Havadisleri" başlığı ile okullarında olan olaylar ve durumlar hakkında bilgilendirmede bulunmuşlardır. Kız Lisesi, Kız Muallim Mektebi, Kız Koleji ve Erkek Muallim Mektebi'nde anmalar, törenler gibi olaylar hakkında bilgi verilmiştir. Dört okulda da

İktisat Bayramının kutlaması ile ilgili çalışmaların yer alması da ayrıca dikkat çekmiştir. Ekonomi bilincinin lise çağında öğrencilere yerleştirildiğini bu havadis bölümü ile anlamaktayız (Ege Işıldağı, 1934, s. 36).

Derginin üçüncü sayısında öğrencilerin yazdıkları Türkçü etkiler devam etmektedir. Bu açıdan dikkat çeken yazı Nazım Hikmet ile ilgilidir. A. Adnan tarafından yazılan “İstedığımız Edebiyat ve Bazı Yazılar” eserinde, Nazım Hikmet hakkında eleştirel bulunmaktadır. Metindeki eleştiriler başlıca, Nazım Hikmet’in yazdıklarının Komünizm etkisi ile yazıldığını ve Türklükle ilgili yazılar yazması ile ilgilidir. Yazar, Nazım Hikmet’in yazdıklarının içerik olarak tehlikeli üslup olarak ise şirin bularak Nazım Hikmet’i eleştirmiştir:

“Bir müddet Rus topraklarını aşındıran Nazım Hikmet Bey oradaki Komünist havasında kendisine belki de bir istinat yeri bulmak istedi. Saçlarındaki renk, gözlerindeki renksizlik, nihayet göğsü ile omuzlarındaki geniş pozisyon, onda galiba Komünist davası için çalışacak zeminler hazırlamıştı. Nazım Hikmet, kendisini Nazım Hikmet yapan topraklara, Anavatana sonra Babı Ali’nin Meserret kıraathanesinde durmadan, dinlenmeden yazmamağa başladı. Çin’de idam edilen bir Komünist, Amerika’da ihtilal çıkarmak kaygısını güttüğü için başı koparılan bir suikastçı Nazım Hikmetin kalemine hassasiyet verirdi. Nazım Hikmet işte bu adamlar için döndükten sonra uzun uzadıya yazdı, durdu ve onları bizle hiç alakası olmayan yabancıları bize sevdirmeye çalıştı. Filvaki Nazım Hikmetin dili altında sevimli vardı. Proletarya edebiyatındaki şiiriyet ve şekil güzelliği bu silahın müessiriyetini artırıyordu.” (Ege Işıldağı, 1934, s. 38)

Dergide eğitim ve öğretim ile ilgili öneri yazıları bulunmaktadır. Ayşe Muammer tarafından yazılan “İlk Mektep: Toplulaştırma” adlı eserde yazar, eğitimin toplumsallaştırma işlevinden bahsetmiştir. Bu bahsi ise Türk mefkuresi üzerine inşa etmiştir. Eğitim yolu ile bireyin gelişmesi, toplumun gelişmesi ile paralel olacağını belirtmiştir:

“Deruni kudretler bir şekil ve kabil olmağa müsaittir. Binaenaleyh bu kabiliyetten istifade ederek yarının adamına şahsiyetini kazandırmak bu kudretler arasında bir ahenk tesis etmek icap eder. İşte bu harici ve batni kudretleri inkişaf ettirmek, onlar arasında bir ahenk tesis etmek nesilleri cemiyetin mütemadi tekâmülü ile aynı adımda yürütmek terbiyenin eseridir.” (Ege Işıldağı, 1934, s. 42)

Dergi içerisinde Türkçü izlerin yer aldığı eserler dışında, öğrencilerin duygularını ortaya çıkaran eserler de bulunmaktadır. H. Rıza adlı yazarın “Annemin Ölümü” adlı şiirinde, annesini kaybetmiş birinin dilinden yazılan bir anlatım vardır. Öğrenci burada annesini kaybeden kişinin duygu durumunu betimlemektedir:

“Zavallı annemin mezar başında

Babamın kan vardı gözü yaşında.

Bir baygınlık içre buldum kendimi

Gönlüm sanki sarhoş ve boş bir gemi...

Yolumuz ölümdür bizim nihayet...” (Ege Işıldağı, 1934, s. 54)

Ege Işıldağı’nın dördüncü sayısında yine Türkçü ve milliyetçi esintilere rastlamak mümkündür. Genel olarak eserler bu fikirler doğrultusunda oluşmaktadır. Dördüncü sayıda Nihal Atsız’a ithaf edilen Ahmet Doğan tarafından yazılan, “Çanakkale - Galiçya” adlı metinde savaş Çanakkale ve Galiçya’daki savaşı ve oradaki kayıpları anlatırken yazar, dergiyi okuyan genç arkadaşları arasında bir tarih bilinci yerleştirmeyi

amaçladığını görmekteyiz (Ege Işıldağı, 1934, s. 67). Derginin dördüncü sayısı diğer sayılar gibi öğrencilerin mevcut ideolojilerinin yazılara yansıdığı bir sayı olmuştur. Şiirler, öyküler ve makalelerde bahsedilen etkileri görmek mümkündür. Diğer sayılardan farklı olarak bu sayıda öğrenciler, derginin son sayfasında bilmece ve bulmacalara yer verdiği “Mesele ve Bilmecelerimiz” bölümünü oluşturmuşlardır. Bu bölümde bir tane mantık sorusu ve üç tane de bilmece sorulmuştur. Cevaplar ise bir sonraki sayıda yayımlanacağı ve bu zamana kadar diğer öğrencilerin cevaplarını göndermelerini istemişlerdir. Okul dergisi olarak Ege Işıldağı, öğrencileri sadece yazılar yazarak değil bilmece bölümleriyle de dergiye katılımlarını sağlamıştır (Ege Işıldağı, 1934, s. 76).

Beşinci sayının ilk yazısı yine ideal kişilik tanımlanacak Reşit Galip’in tanıtımı ile başlar. Abdülkadir Karahan tarafından yazılan “Reşit Galip” eseri, daha önceden yayımlanan “Samih Rifat” metninin devamı gibidir. Benzer şeyler Reşit Galip için de söylenmektedir. Yazarın Reşit Galip’i anlatırken fazlasıyla subjektif olup, Galip’ten övgüyle bahsettiğini görmek mümkündür. Bu da öğrencilerin yazdıklarında, coşkulu Türklük ve Türklüğe dair idollerin anlatımlarında dergi tarafından sansür olmadığını göstermektedir:

“Reşit Galibin bütün meziyetleri bu kadar değildir. İnkılaplarımız yaşadıkça ismi unutulmayacak olan Reşit Galip, manevi varlığı itibari ile de yüksek ve bize numunedir. Mert, cesur, enerjik, doğru ve ülküsüne sadık bir adamdı ol. İhtilâl ve inkılâbımızın ateşli bir neferi, ilim âlemimizin yorulmaz ve ihatalı bir işçisi ve Türk davasının enerjik bir onbaşı idi...” (Ege Işıldağı, 1934, s. 78).

Beşinci sayıda dikkat çeken diğer metin eğitim ve çocuk gelişimi ile ilgilidir. Hamdi Çağatay tarafından yazılan, “7-12 Yaşlardaki Çocuklarda İptidai Ham Temayüller ve Bunların Terbiyesi” metinde çocukların işlenmemiş eğilimlerinin neler olduğu ve nasıl eğitilmesi üzerine durulmuştur. Yazar öğrenci, metin üzerinde bir çocuğun psiko-gelişimi ile dürtülerin kontrolünü eğitim kademelerinde nasıl eğitileceğini detaylandırmıştır (Ege Işıldağı, 1934, s. 80). Enver tarafından yazılan “Oyun ve Çocuk” adlı eserde de yazar, oyun kuramı hakkında bilgi verip çocukların oyun ile eğitimi hakkında bilgi vermiştir (Ege Işıldağı, 1934, s. 83). Böylelikle dönemin ideolojisini devam ettirmeye çalışan dergi bir yandan da eğitim ve öğretim kanadını da doldurmaya devam etmiştir:

“Yani, çocuğa göstereceğimiz iş, onun temayüllerine tekabül etmeli ve ona iş gördürürken aynı zamanda, kendisine, arzularını tatmin edebileceği müsait şartları da vermeliyiz. Bu suretle çocuk, hayatta muvaffakiyetin belkemiği bel kemiği olan çalışmanın verimli şeklini öğrenmiş ve onun zevkini almış olacaktır.” (Ege Işıldağı, 1934, s. 84).

Derginin beşinci sayısında “Mesele ve Bilmeceler Kısmı” yine yer almıştır. Bu sayıda tek bir mantık sorusu yer almaktadır. Geçen ayın sorularının cevapları ve soruları çözen öğrencilerin ilanı yer almaktadır. Soruları doğru çözen öğrencilere kura yoluyla kazandıkları ödüller yayımlanmıştır. Ödüller arasında dolmakalem, Işıldağı dergi aboneliği, cep defteri gibi materyaller bulunmaktadır. Kazanan öğrencilerin isim ve okulları da listelenmiştir. Yine burada dikkat çeken bir diğer nokta Almanya’dan da bir öğrencinin katılımı olmuştur. Bu da derginin Türkiye dışı ülkelerde de izlendiğini göstermektedir (Ege Işıldağı, 1934, s. 92).

Derginin son sayısı olan altıncı sayı Abdülkadir Karahan tarafından yazılan “Bir Yılın Sonu” yazısı ile başlamaktadır. Yazının içeriğine bakıldığında 1933 - 1934 eğitim öğretim yılının son sayısı olduğu belirtilmektedir. Veda yazısı niteliği olan bu metinde derginin amacı da bir kez daha Karahan tarafından tekrarlanmıştır:

“Bu mecmua: İnkılâp ve Cumhuriyet rejimine inanan Gazi çocuklarının, Ege orta tahsil gençlerinin birbirlerine fikirlerini, ülkülerini anlatmalarını geniş ölçüde

temin etmek için; bölünmez bir bütün olan bu asıl kitleyi toplu ve teşkilatlı bir hale getirmenin çığırını hazırlamak için çıktı!” (Ege Işıldağı, 1934, s. 93).

Derginin altıncı sayısında diğer sayılardan farklı olarak biyoloji ile ilgili bir metin yer almaktadır. Muallim M. Cevdet tarafından kaleme alınan “Bülbül” başlıklı yazıda bülbüllerin biyolojik özellikleri ders gibi anlatılmıştır (Ege Işıldağı, 1934, s. 101). Burada dikkat çekici bir diğer nokta yazının bir öğretmen tarafından ele alınmış olmasıdır. Daha önceki yazılar öğrenciler tarafından yazılırken “Bülbül” metni bir öğretmen tarafından yazılmıştır. Okul dergilerinde sadece öğrencilerin değil okuldaki her kademedeki bireylerin dergilere yazıları ile katkıda bulduklarını bu örnek üzerinden de görmemiz mümkündür.

Altıncı sayıda da öğrenciler derginin genel çizgisine uygun eserlerle katkıda bulunmuşlardır. Çıktığı altı sayı boyunca oluşturdukları milliyetçi öğrenci kültürünü devam ettirmişlerdir. Okul dergiciliği açısından bakıldığında da öğrencilerin kendileri tarafından oluşturmuş oldukları vizyon ve misyonuna uygun eserlerle katkıda bulunmuşlardır. Orta tahsil alanında milliyetçi bir okul ve öğrenci kültürü oluşturmayı hedeflemişlerdir. Yine okul dergilerinde görülen bilmece ve bulmaca gibi birçok öğrencinin dergi ile etkileşime girmesini sağlamış ve bu sayede kültür aktarımına devam etmişlerdir.

3.3. Derginin Yazar Kadrosu

Derginin yazar kadrosu genel olarak öğrencilerden oluşmaktadır. Derginin çıkış amacına uygun olan, kendi fikirleri doğrultusunda dikkat çekici yazıların Abdülkadir Karahan adlı öğrenciye ait olduğu görülmektedir. Abdülkadir Karahan’ın öğrencilik sonrası yaşamına bakıldığında, kendisinin Eski Türk Edebiyatı alanında profesör olarak görev aldığı bilinmektedir. Bu da okul dergilerinin öğrencilerin hayatında ne kadar değerli olduğunu göstermektedir. Dergide görev alan ve katkıda bulunan diğer öğrencilerle ilgili ise bilgi bulunamamıştır. Buna da öğrencilerin mahlas kullanmaları veya isimlerini tamamen gizlemeleri neden olmuş olabilir.

Dergiye her sayıda birçok öğrenci katkıda bulunmuştur. Ancak derginin geneline bakıldığında birkaç öğrenci ismi dikkat çekmektedir. Dergide en çok yazı yazan kişi Abdülkadir Karahan, sekiz yazı yazmıştır. Sonrasında Fethiye Şevki altı, İzzet Bircan beş, Pakize Şevki dört yazı ile dergiye katılım sağlamışlardır. Diğer yazarların ise sayıları üç ve üçün altındadır. Bu şekilde dergiye birçok öğrencinin katılımı sağlanmıştır.

Birinci sayıya baktığımızda Abdülkadir Karahan’ın iki eserle bu sayıya katkı verdiğini görmekteyiz. Diğer yazarlar tek eserle katkı sağlamıştır. Birinci sayıda yer alan yazarlar listesi Abdülkadir Karahan (2), Pakize Şevki, İrfan, Adnan Ferit, Fethiye Ferit, Ahmet Doğan, İzzet Bircan, M. Fethi, Bilge, Vecihe Ahmet, Hikmet Kamuran, Ahmet Özdemir, Fazıl, N. Turan, D. Turan, Cevat Kazım, M. Orhan, Nihat, Turgut, A. Refet, Salih Zeki, A. K., Gök Türk, İ. Atalay, Behçet şeklindedir.

İkinci sayıda tüm yazarlar tek eserle katkı sunmuştur. Dergiye ikinci sayıdaki yazarlar listesi Behçet Kemal, Abdülkadir Karahan, Pakize Şevki, A. G., Ahmet Doğan, Gültekin, Tokoğlu, Işık A., Vecihe Ahmet, Fethiye Ferit, Hikmet Kamuran, Rüveyde Emin, Fazıl, Ömer Lütfi, Ahmet Özdemir, Cemil Özhan, İzzet Bircan, Nihal Rahmi, A. Hamdi, Cevat Kazım, İ. Galip, Sadettin Kerim, Bahri Murat, Samim Şükrü, A. Şükrü şeklindedir. Çevirmen olarak katkı sağlayan yazılar ise Sami Faik, Ali Rıfkı Cahit’ tir.

Üçüncü sayıda da tüm yazarlar tek eserle katkıda bulunmuşlardır. Derginin üçüncü sayısına katkı veren yazarlar R. S., A. Adnan, Pakize Şevki, Nedime Turan, Fethiye Ferit, Abdülkadir Karahan, Ayşe Muammer, Sevük Tekin, İzzet Bircan, Ömer

Lütfi, Hikmet Kamuran, Sangur Alp, İ. Altay, Şinasi Kor, Gültekin, Nurettin Oktay, M. H., M. Emin, Kaya, Şemsi, Hakkı Ömer, H. Rıza'dır. Ayrıca çevirmen olarak üçüncü sayıda yer alanlar ise Cahit Vural, Ruvéyde Emin.

Derginin dördüncü sayısına Abdülkadir Karahan iki eserle katkıda bulunurken diğer yazarlar tek eserle katılmıştır. Dördüncü sayı yazar listesi R. S., İ. K., Ayşe Muammer, Nedime Turhan, Semra Sezai, Fethiye Ferit, Emine İskender, Abdülkadir Karahan (2), Ahmet Doğan, Nurettin Oktay, Ahmet Özdemir, Hikmet Kamran, Mehmet, Sevük Tekin, Ali Koplay, Enver Soysal, S. Bozkurt şeklindedir. Bu sayıya çevirmen olarak katkı veren ise Muzaffer Garipoğlu olmuştur.

Derginin beşinci sayısında bütün yazarlar tek eserle katkıda bulunmuştur. Beşinci sayıya eserleriyle katkı veren yazarlar Abdülkadir Karahan, Fethiye Ferit, Hamdi Çağatay, G. Vasaf, Kazım Gazi, Enver, Eroğlu İzzet Bircan, Romain, Nazım Etem, Memduha Hakkı, Etem Yılmaz, H. Şükrü, Galip İsmail şeklindedir. Çevirmen olarak da Ş. İhsan yer almaktadır.

Derginin altıncı sayısında yazarlar yine tek eserle katkıda bulunmuşlardır. Altıncı sayıya katkıda bulunan yazarlar Abdülkadir Karahan, Eroğlu İzzet Bircan, Hamdi Çağatay, Pakize Şevki, Leman Ferhat, Etem Yılmaz, Ahmet Özdemir, Fethiye Ferit, Kamer Faruk, Hikmet Kamran, Ömer Lütfi, Hıfzı Kaya, S. Güner, R. Gökalp, Vecihe Ahmet, M. F., M. Celalettin, İffet Ziya, Galip İsmail'dir.

Tablo 1. Yazarların Kendilerini Tanıtma Şekli

Yazarların Kendilerini Tanıtma Şekli	1.Sayı	2.Sayı	3.Sayı	4.Sayı	5.Sayı	6.Sayı	Toplam
İsim ve Soy İsim	13	19	15	15	9	14	85
Yalnızca İsim veya Soy İsim	13	8	8	2	4	5	40
Yalnızca İsim ve Soy İsmin Baş Harfi	1	1	2	2	-	1	7
İsimsiz	2	5	3	1	1	3	15
Toplam	29	33	28	20	14	23	147

Ege Işıldağı Dergisinde öğrencilerin gönderdikleri yazılarda kendi isimlerini kullanma ve/veya kendilerini tanıtma şekillerine baktığımızda isim ve soy isim kullanan kişilerin sayısı toplamda seksen beştir. En çok isim ve soy isimli yazarın bulunduğu sayı ikinci sayıdır. Burada on dokuz kişi isim ve soy isim kullanmıştır. En az ise beşinci sayıda dokuz kişi kullanılmıştır. Yalnızca isim veya soy isim kullanan sayısı toplamda kırk kişidir. En çok isim veya soy isim kullanan sayısı birinci sayıdadır. On üç kişi birinci sayıda isim veya soy ismini kullanmıştır. En az ise dördüncü sayıda iki kişidir. Yalnızca isim ve soy isminin baş harfini kullanan sayısı yedidir. En çok üçüncü ve dördüncü sayıda kullanılmıştır. Beşinci sayıda bu şekilde kullanım yoktur. İsimsiz olarak yazılarını paylaşan sayısı ise on beştir. En çok ikinci sayıda beş kişi iken en az dördüncü ve beşinci sayılarda bir kişi ile kalmıştır.

3.4. Ege Işıldağı Dergisinde Ele Alınan Konular

Ege Işıldağı Dergisinde ele alınan konulara bakıldığında, genel olarak öyküler, şiirler ve dönemin sorunları ile ilgili makaleler yer almıştır. Yayımlanan tüm eserlerde "millilik" ve "milliyetçilik" fenomenlerini görmek mümkündür. Toplamda altı sayı yayımlanan Ege Işıldağı dergisinde, her sayıda farklı sayılarda yazılar yayımlanmıştır.

Tablo 2. Dergide Yayımlanan Eserler

Sayı	Toplam Yazı Sayısı	Düz Yazı Sayısı	Şiir Sayısı	Çeviri Metin Sayısı
1	29	13	16	-
2	33	21	8	4
3	28	18	7	3
4	20	13	6	1
5	14	10	3	1
6	23	11	12	-
Toplam	147	86	52	9

Dergide toplamda yüz kırk yedi adet edebi eser yayımlanmıştır. Bunlardan seksen dokuzu düz yazı iken elli ikisi şiir ve altısı çeviridir. Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere en çok yazının yer aldığı sayı ikinci sayı olmuştur. En az yazının yer aldığı sayı ise beşinci sayı olmuştur. En fazla düz yazının yer aldığı sayı ikinci sayıyken en az düz yazının yer aldığı sayı beşinci sayı olmuştur. En fazla şiir birinci sayıda yayımlanmıştır. En az şiir ise beşinci sayıda yayımlanmıştır. Çeviri eserler ise ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sayılarda yer alırken birinci ve altıncı sayıda çeviri eserlere yer verilmemiştir. En fazla çeviri eser ikinci sayıda yer almıştır.

3.4.1. Düz yazılar

Dergi içerisinde seksen dokuz adet düz yazı bulunmaktadır. Derginin ilk sayısı 2 Aralık 1933 (2 Birinci Kanun 933) yılında çıkmıştır. Derginin ilk yazısı derginin vizyon ve misyonunu belirtmektedir. Bakıldığında Türk gençliğine Atatürkçü düşüncüyü ve Türklük bilincini kazandırmak ve yaymak amacıyla derginin çıkarılmıştır. İlk sayı içerisinde toplamda yirmi dokuz adet edebi eser bulunmaktadır. Bunların on altısı şiir iken on üç tanesi edebi düz yazıdır. İlk sayıda birçok öğrenci kendi ismi ve soy isimleri ile eserlerini yayımlarken bir kısmı isim ve soy isminin baş harfini ya da sadece isimlerini yazmışlardır. Bu sayı içerisinde isimsiz bir eserle karşılaşılmamıştır. Birinci sayıda yer alan düz yazılar ve yazarları: Ege Işıldağı, Yurdun Büyük Ölülerinden Samih Rıfat, Abdülkadir Karahan; Yol, İrfan; Bir Tebrik, Adnan Ferit; Yıldızlarla Konuşmak İstiyorum, Fethiye Ferit; On Sene ve Bir Ay, Ahmet Doğan; Türk ve Biz Türk Gençleri, İzzet Bircan; Gazi ve Türk İnkılabının Büyüklüğü, Bilge; Gülmek Ağlamak İçin Kendilerine, Vecihe Ahmet; Ege Mahsulleri, Cevat Kazım; Namık Kemal, M. Orhan; Onlara Dokunmayalım, A. Refet; Aşkın Psikolojik ve Edebi Tahlili.

İkinci sayı 2 İkinci Kanun 934 (2 Ocak 1934) tarihinde çıkmıştır. Derginin ikinci sayısının ilk yazısı birinci sayıda yer alan vizyon ve misyon yazısının devamı niteliğindedir. İkinci sayıda toplamda otuz üç adet edebi eser bulunmaktadır. Bu eserlerden sekizi şiir, dört tanesi yabancı yazarların öykü ve yazılarının çevirisi ve yirmi bir tanesi de edebi düz yazıdır. Bu sayıda dikkat çeken ise öğrencilerin çevirdikleri önemli eserlerin bulunmasıdır. Bu sayıda birinci sayıya kıyasla bazı öğrenciler yazılarını isimsiz yayımlamışlardır. İkinci sayıdaki düz yazılar: Türk Genci Hep Senin İçin; Demiryolu Ergani’ye Gidecek; Onların Arkasından Avrupa İmtihanlarını Kazanan Arkadaşlarımıza, Abdülkadir Karahan; Sanat ve Türkler, A. G.; Yeni Türkiye ve En Büyük İnkılap, Ahmet Doğan; Venedik’te Bir Gece, Gültekin; İdeal Türkiye, Işık A.; Kaynak, Vecihe Ahmet; Yalvarış, Fethiye Ferit; Milli ve Vatani Borcumuz İktisat Olmalıdır, İzzet Bircan; İktisat ve Tasarruf, Nihal Rahmi; Büyük İşler, A. Hamdi; Ege Mahsulleri, Cevat Kazım; Egede Yenen Altınlar, İ. Galip; Ege Işıldağı Ankara’da, Sadettin Kerim; Kubilay’ı Anma Yazısı; Bu Bir Cinayettir Arkadaş Sana Avuç Açanlar Seni Doyuranların Çocuğudur, Bahri Murat; Vatandaşlarımız ve Dil Seyahat Notları, Samim Şükrü; On Yıl Neler Öğretti, A. Şükrü; Beşerî Heyecanlar Hakkında Tetkikler (Aşkın Psikolojik ve Edebi Tahlili yazısının devamıdır); Mektep Havadisleri.

Derginin üçüncü sayısı 2 Şubat 1934 tarihinde çıkmıştır. Bu sayı, diğer ilk iki sayıdan farklı olarak daha farklı bir giriş yazısı ile çıkmıştır. Daha önceki misyon yazısı ile karşılaşmamaktayız. Üçüncü sayıda toplamda yirmi sekiz edebi eser yayımlanmıştır. Bu eserlerden üçü çeviri, yedisi şiir, on sekiz tanesi ise edebi düz yazıdır. İsimsiz yazılar bu sayıda da bulunmaktadır. Bu sayıda bir diğer dikkat çeken nokta ise öğrencilerin sosyal yaşamla ilgili ve ideolojik yazılarının daha da artmasıdır. Bu sayıda bulunan eserler: Yaban'ı Okuyunuz, R. S.; İstedğimiz Edebiyat ve Bazı Yazılar, A. Adnan; Vatan Ülküsü; Mektup: Rıfat, Cevdet, Firdevs Kardeşlerimize, Fethiye Ferit; Vatan Ülküsü, Abdülkadir Karahan; İlk Mektep Toplulaştırma İşi: Tedrisatta Mana I, Ayşe Muammer; İzmir'in Destanı, Sevük Tekin; Mehmetçiğin Mert Anası Cephede, İzzet Bircan; Pejmürder Satırlar, Hikmet Kamuran; Güldür Palyaço, Sangur Alp; Venedik'te Bir Gece, Gültekin; Kızlar Ağası Hanı, Nurettin Oktay; Han Kapısı ve Hancı, M. H.; Bahçem, M. Emin; Rodos, Kaya; Türk Ordusu: Hamaset ve Fedakarlığın Mücessem Timsalidir, Bir Zabıtın Hatıra Defterinden; Benim Dileğim, Hakkı Ömer; Beşerî Heyecanlar Hakkında Tetkikler, 3.

Derginin dördüncü sayısı 2 Mart 1934 tarihinde yayımlanmıştır. Üçüncü sayıdaki içeriğe benzer bir yazıyla giriş yazısı oluşturulmuştur. Dördüncü sayıda toplamda yirmi edebi eser bulunmaktadır. Bu sayıda altı şiir yayımlanırken on üç düz edebi eser ve bir çeviri metin yayımlanmıştır. Dördüncü sayıda çeviri bir eser bulunmamaktadır. Bu sayıda diğer sayılardan farklı olarak son bölümde bilmecelerin ve mantık sorularının yer aldığı bir bölüm oluşturulmuştur. Dergide yer alan düz yazılar ve yazarları: Cenap Şahabettin, R. S.; Vasıta ve Gaye Tefriki, İ. K.; İlk Mektep Toplulaştırma İşi II, Ayşe Muammer; İstiklal Harbini Nasıl Kazandık, Semra Sezai; Onaltıncı Asırda Pedagoji Erasme, Rabelais, Montaigne; Fethiye Ferit; Karacanın Ölümü, Emine İskender; Çanakkale - Galiçya (1), Ahmet Doğan; Karabel Abidesi (1), Nurettin Oktay; Uzlet, Hikmet Kamran; En Acı ve En Tatlı Hatıralarım, Sevük Tekin; Allah Uğruna, Ali Koplay; Beşerî Heyecanlar Hakkında Tetkikler, Abdülkadir Karahan.

Derginin beşinci sayısı 2 Nisan 1934 tarihinde çıkmıştır. Bu sayıda üçüncü ve dördüncü sayıdaki benzer içerikle giriş yazısı yayımlanmıştır. Beşinci sayıda toplamda ön dört yazı yayımlanmıştır. Bu eserlerden üçü şiir, biri çeviri, onu ise düz edebi eserdir. Dördüncü sayıda yazıların sayıları azalırken derginin beşinci sayısında bu sayı daha da azalmıştır. Derginin en az edebi yazı barındıran sayısı beşinci sayı olmuştur. Ayrıca son bölümde mantık soruları ve bilmeceler devam ederken soruları çözen öğrencilere ödülleri verildiğine dair de bir bölüm yer almaktadır. Bu da öğrencinin dergiye katılımını arttırmakta ve okul kültürünün oluşumunda bir teşvik oluşturmaktadır.

Reşit ve Galip, Abdülkadir Karahan; Hakikat İğneleriyle Delinen Rüyam, Fethiye Ferit; 7 - 12 Yaşlarındaki Çocuklarda İptidai Ham Temayüller ve Bunların Terbiyesi (1), Hamdi Çağatay; Zigana, Kazım Gazi; Çocuk ve Oyun, Enver; Vatan Müdafaasında Bulutlara Bekçi Lazım, Eroğlu İzzet Bircan; Çanakkale Bir Kızın Defterinden, Nazım Etem; Damlalar, Memduha Hakkı; Bu Ses Kemal'in Sesi, Galip İsmail.

Derginin altıncı sayısı 2 Mayıs 1934 yılında basılmıştır. Giriş yazısı olarak yer alan "Bir Yılın Sonu" veda yazısı niteliğindedir. Sonuncu sayıda yirmi üç eser bulunmaktadır. Bunların on ikisi şiir iken on biri düz yazıdır. Bu sayıda da son bölümde mantık sorularının ve bilmecelerin yer aldığı bir bölüme yer verilirken ayrıca 1933 - 1934 yılları arasında Ege Işıldağı dergisinde görev alanlar ve görev listeleri yayımlanmıştır. Bu sayıda öğrenciler genel olarak isim ve soy isimlerini kullanırken bazı yazılarda isim ve soy isimlerinin baş harfleri yer almıştır. Son sayıda yer alan düz yazılar ve sahipleri:

Bir Yılın Sonu, Abdülkadir Karahan; Kalpte Yaşayanlardan, Eroğlu İzzet Bircan; Niçin, Hamdi Çağatay; Bakaloryaya Çalışırken, Leman Ferhat; Keşke, Teşrika; Türk Kızı

Zikzaklı mı Görür? Vecihe Ahmet; Bülbül, M. Celalettin; Bu Ses Kemal'in Sesi (3), Galip İsmail.

3.4.2. Şiirler

Dergi içerisinde toplamda elli iki adet şiir basılmıştır. Hepsinin öğrenciler tarafından yazıldığı ve birçoğunun vatan ve millet sevgisi teması taşıdığı görülürken lirik şiir türüyle de sıkça karşılaşmaktayız. Derginin birinci sayısında on yedi şiir bulunmaktadır. Şiirler ve şairler: Bugünün Kızına, Pakize Şevki; Büyük ve Ölmez Kutlu Belde, Abdülkadir Karahan; Tasarruf İçin, M. Fethi; Akşam, Işık A.; Namık Kemal, Hikmet Kamuran; Gaziyi Anlatıp, Ahmet Özdemir; İstiklal, Fazıl; Onuncu Yıl Sonunda, N. Turan; Egedendir Bu, D. Turan; Mecmuamız, Nihat; Gençliğin Sesi, Turgut; Anne, Salih Zeki; Rüya, A. K.; Işıldak İçin, Gök Türk; Teraslarda Akşam, İ. Atalay; Ayrılırken, Behçet.

İkinci sayıda toplamda sekiz şiir yer almaktadır. Bunlar: Behçet Kemal Diyor ki, Behçet Kemal; Ozana, Pakize Şevki; Ordunun Sesi, Tokoğlu; Dinle Tarihten, Hikmet Kamuran; Mefkure, Fazıl; En Büyük Türk, Ömer Lütfi; Yeşil, Ahmet Özdemir; Anneme, Cemil Özhan.

Üçüncü sayıda toplamda yedi şiir bulunmaktadır. Bunlar İzci Marşı, Pakize Şevki; İzmir Akşamlarında, Nedime Turan; Zafer ve Türk, Ömer Lütfi; İnkılabımız, İ. Altay; Batı, Şinasi Kor; Sayı (1) Onun İçin, Şemsi; Annemin Ölümü, H. Rıza.

Dördüncü sayıda toplamda altı şiir bulunmaktadır. Mehtapta Sular, Nedime Turhan; Bayrak Aşkı, Abdülkadir Karahan; Ankara Dönüşü, Ahmet Özdemir; Denizde Bir Ses, Mehmet; Anadolu, Enver Soysal; Türkeli, S. Bozkurt.

Beşinci sayıda toplamda üç şiir yer almaktadır. İncelenen sayılar içerisinde en az şiirin yer aldığı sayıdır. Şiirler ve şairleri: Hatıralar, G. Vasaf; Güneş Baş, Etem Yılmaz; Kemalistler Marşı, H. Şükrü.

Altıncı sayıda toplamda on iki şiir yer almaktadır. Bunlar: Bağımda Mehtap, Pakize Şevki; Kadife Kale, Etem Yılmaz; Bizden Biri Söylerken, Ahmet Özdemir; Semadan Akşam Yağıyor, Fethiye Ferit; Ulu Türk, Kamer Faruk; Solgun Gül, Hikmet Kamran; Nilüfer, Ömer Lütfi; İzciler Ankara'da, Hıfzı Kaya; Köyümde Akşam, S. Güner; Çeşme, R. Gökalp; Ayşe, M. F.; Yolcu, İffet Ziya.

3.4.3. Çeviri Yazılar

Dergi içerisinde toplamda dokuz adet çeviri yazısı bulunmaktadır. Bu eserlerin orijinal dilinin Fransızca ve İngilizce olduğu görülmektedir. İkinci sayıda yer alan çeviri metinler ve çevirmenler: Hikâye, Çev. Rûveyde Emin; Denizde, Guy de Maupassant, Çev. Sami Faik; Vicdan, Çev. Ali Rifki; Çocuk, Çev. Cahit.

Üçüncü sayıda yer alan çeviri eserler ve tercümanlar: Denizde, Guy de Maupassant, Çev. Sami Faik (Bir önceki sayıdaki öykünün devamı); Hikâye, Çev. Rûveyde Emin (Bir önceki sayıdaki öykünün devamı); Bir Bahis, J. de Nauzeroy, Çev. Cahit Vural.

Dördüncü ve beşinci sayıda yer alan tercüme eserler: Beşeriyetin Gayreti, Anatol France, Çev. Muzaffer Garipoğlu; Aç Değilim, Romain Rolland, Çev. Ş. İhsan.

3.4.4. Bulmacalar

Derginin dördüncü, beşinci ve altıncı sayılarında Mes'ele ve Bilmeceler bölümü bulunmaktadır. Bu bölümde bilmeceler, mantık soruları ve bulmacalar yer almaktadır.

Ayrıca bir önceki sayıda bulmacaları çözen öğrencilerin ödülleri takdim edildiği sayfa da Mes'ele ve Bilmece bölümüdür. Derginin ulaşılan son sayısında Mes'ele ve Bilmece bölümünden sonra 1933 - 1934 yılları arasında Ege Işıldağı Mecmuasında görev alanlar ve görev listeleri yer almıştır.

Sonuç

Basın organlarından biri olan dergi, kitle iletişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Gazetelerden farklı olarak dergiler, mevcut durum ve olayları daha geniş ve kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Bu da dergideki yazıların halktaki tesirinin daha güçlü olmasının beklentisini oluşturmaktadır. Böylelikle dergiler ve içerikleri gazetelere nazaran daha önemli olmuştur.

Dergiler okul kültürünün oluşumunda da etkilidir. Okul dergileri ile okuldaki bireyler arasında bir bağ oluşması planlanmaktadır. Ayrıca okul dergilerinde, okula ait kültürel simge, olay ve durumlar da okul içeriğinde daha kolay yayılmaktadır. Okul dergileri, çıktıkları döneme göre dönemin ve bağlı oldukları okulların tarihi bir kaynağı olarak da kabul edilir. Bu bağlamda araştırılan Ege Işıldağı Dergisi, dönemini ve dönemin öğrenci kültürünü yansıması açısından önemlidir. Dergi içerisinde öğrencilerin yazdıkları edebi eserlerde dönemin yansımaları bulmak mümkündür. Öğrencilerin dergide yayımlanan yazılarında Türkçü bir ideolojiye sahip olduklarını ve neredeyse eserlerinin tümüne bunu yansıtıklarını söylemek mümkündür. Yine çoğunluğu lise öğrencisi olan yazarların, ideolojik bilinç ile yazdıkları bu yazılar aracılığıyla fikirlerini diğer öğrencilere yaymak istediklerini ve oluşturdukları bu okul kültürünü çıkardıkları dergi yoluyla yapmaya çalıştıklarını söyleyebiliriz.

Ege Işıldağı Dergisinin elde edilen bulgulara göre kısa süreli yayın hayatı olmasına rağmen dergiye katılan öğrencilerin fikir ve görüşlerinin yayımlanması ve bu görüşlerin Türkçülük - Atatürkçülük merkezli olması oldukça önemlidir. Derginin Türkiye dışından da okurlara sahip olması ve bir orta tahsil dergisi olmasına rağmen her eğitim kademesinden ilgi görmesi dergiye önemli bir okul dergisi yapmaktadır. Altı sayılık yayın hayatında Ege Işıldağı Dergisinde toplamda 147 edebi eser yayımlanmıştır. Bunların doksan biri düz yazı, ellisi şiir ve altısı çeviri metindir. Öğrencilerin yoğunlukla katıldığı sayı ikinci sayı olmuştur. Sonrasında dergiye gönderilen edebi metin sayısında azalma görülmektedir. Nihayetinde de dergi yayın hayatına son vermiştir.

Dergide öğrencilerin kimliklerini tamamen açıklaması, yarı gizli kalması ya da tamamen gizli kalması konusunda bir esneklik olduğu görülmektedir. Bu da öğrencilerin büyük bir kısmının isim ve soy isimle dergiye yazı gönderdiklerini göstermektedir. Burada dönemin sansürcülük anlayışının ne düzeyde olduğunu da anlamak açısından da önemlidir. Böylelikle dergiye katılan öğrencilerin fikirlerini paylaşması açısından özgür olduklarını söylemek mümkündür. Ayrıca Ege Işıldağı Dergisi ulusa yayılması ve her eğitim kademesindeki öğrencinin katılımı açısından da önemli bir yere sahiptir.

Cumhuriyetin ilk dönemlerinde İzmir basınında Ege Işıldağı gibi birçok dergi çıkmıştır. Elimizdeki verilere göre Ege Işıldağı altı sayı çıkmıştır. Mevcut veriler eşliğinde derginin altı sayı olduğu ve son sayısının 2 Mayıs 1934 yılında çıktığı bilinmektedir. Bu da dönem içerisindeki birçok dergi gibi Ege Işıldağı Dergisini, heyecanla başlayıp hızla sona eren dergiler arasına katmıştır.

Kaynakça

"Aydınlık" (1977). *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi* (C. 1). İstanbul: Dergâh Yayınları.

"İlk Söz" (1933). *Ege Işıldağı Fikir ve Sanat Dergisi*, 1(1).

- A., G. (1934). Sanat ve Türkler. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 2, 20.
- Adnan, A. (1934). İstedığımız Edebiyat ve Bazı Yazılar. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 2, 32.
- Akkoyun, T. (1994). Atatürk Dönemi İzmir Basınının Genel Durumu. *Son Yüzyıllarda İzmir ve Batı Anadolu Uluslararası Sempozyumu Tebliğleri* (Haz. Tuncer Baykara). İzmir: Akademi.
- Apaydın, D. ve Özakman, İ. (2019). Erken Cumhuriyet Döneminde Kısa Ömürlü Edebiyat Dil ve Edebiyat Dergileri. *Akademik Dergisi*, 3, 14-30.
- Arıkan, Z. (1992). Tanzimat ve Meşrutiyet Dönemlerinde İzmir Basını. *Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi*, (C. 1., s. 103-111). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Ayık, A. ve Ada, Ş. (2009). İlköğretim Okullarında Oluşturulan Okul Kültürü ile Okulların Etkililiği Arasındaki İlişki. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 429-446.
- Bircan, İ. (1933). Türk ve Biz Türk Gençleri. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 1, 7.
- Cevdet, M. (1934). Bülbül. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 6, 101.
- Çağatay, H. (1934). 7 - 12 Yaşlardaki Çocuklarda İptidai Ham Temayüller ve Bunların Terbiyesi. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 5, 80.
- Çavdar, T. (1982). Mecmua-ı Fünun Üzerine. *Amme İdare Dergisi*, 15(2), 83-98.
- Doğan, A. (1934). Çanakkale - Galiçya. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 4, 67.
- Doğan, A. (1934). Yeni Türkiye ve En Büyük İnkılap. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 2, 21.
- Ege Işıldağı Dergisi (1933 - 1934). 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 Sayıları.
- Enver, (1934). Oyun ve Çocuk. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 5, 84.
- Erkek, M. S. (2012). Osmanlı Devleti'nde İlk Türkçü Eğitim Dergisi: Yeni Fikir. *History Studies International Journal of History*, 4(1), 197-213.
- Ferit, F. (1933). Yıldızlarla Konuşmak İstiyorum. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 1, 6.
- Gönenç Yapar, A (2006). *Türkiye'de ve Fransa'da Dergicilik ve Kadın Dergileri*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/01/20050113-5.htm>, [Erişim Tarihi: 28.01.2023].
- Jeltjakov, A. D. (1979). Türkiye'nin Sosyo-Politik ve Kültürel Hayatında Basın. İstanbul: Hürriyet Ofset Matbaacılık ve Gazetecilik A. Ş.
- Karahan, A. (1933). Samih Rifat. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 1, 3-4.
- Karahan, A. (1934). Reşit Galip. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 4, 78.
- Karahan, A. (1934). Bir Yılın Sonu. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 6, 93.
- Koloğlu, O. (2010). *Osmanlı Döneminde Basın Teknikleri ve Araçları*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.

- Koloğlu, O. (2023). *Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*. İstanbul: Pozitif Yayınevi.
- Köse, E. (2003). *İlköğretim Düzeyinde Ders Dışı Etkinliklerin Akademik Başarıya ve Okul Kültürünü Algılamaya Etkisi*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Muammer, A. (1934). İlk Mektep: Toplulaştırma. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 3, 42.
- Nuhoğlu, H. (2002). Osmanlı Matbaacılığı. *Türkler Ansiklopedisi* (C. 14, s. 927-932). Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.
- Okay, C. (2001). Tedrisat-ı İbtidaiye Mecmuası. *Müteferrika*, 19, 131-141.
- Rıza, H. (1934). Annemin Ölümü. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 3, 42.
- Serçe, E. (2000). İzmir'de Tek Sayı Çıkmış Bir Dergi: Yeni İzmir. *Tepekule Tarih Yerel Tarih Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 76-80.
- Swymer, S. (1986). Creating a Positive School Atmosphere - The Principal's Responsibility. *NASSP Bulletin*, 70(493), 89-91.
- Şevki, P. (1933). Bugünün Kızına. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 1, 3.
- Şükrü, A. (1934). On Yıl Neler Öğretti. *Ege Işıldağı Orta Tahsil Fikir ve Sanat Mecmuası*, 2, 34.
- Tezcan, M. (1994). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Zirve Ofset.
- Türk, İ. (2014). "Türkiye'de Orta Tahsil" Başlıklı Risaleye Göre Osmanlı İmparatorluğu'ndan Ulus Devlet Türkiye'ye İntikal Eden Ortaöğretim Mirası. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 52, 351-378.